Ημέρα της Αναλήψεως: Η Ανάληψη του Κυρίου μας και η μελλοντική Του έλευση (Άγιος Φιλάρετος Μόσχας)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 6 Ιουνίου, 2019

«*Και ως ατενίζοντες ήσαν εις τον ουρανόν πορευομένου αυτού, και ιδού· άνδρες δύο παρειστήκεσαν αυτοίς εν εσθήτι λευκή, οι και είπον· άνδρες Γαλιλαίοι, τι εστήκατε εμβλέποντες εις τον ουρανόν;*» (Πράξεις 1, 10-11)

Μου φαίνεται περίεργο που εσείς, άνθρωποι του φωτός, θα έπρεπε να ρωτήσετε αυτούς τους Γαλιλαίους γιατί στάθηκαν κοιτάζοντας προς τον ουρανό. Τι μπορούσαν άλλο να κάνουν από το να κοιτάζουν στον ουρανό, όπου ο Ιησούς είχε μόλις αναληφθεί, όπου είχε μεταφερθεί ο θησαυρός τους, όπου είχαν μετατεθεί η ελπίδα και η χαρά τους και όπου η ζωή τους είχε εξαφανιστεί; Εάν εκείνη την ώρα κοιτούσαν στη γη, θα μπορούσαν να τους ρωτήσουν, όπως και όλους τους οπαδούς τού Ιησού Χριστού, που βλέπουν στη γη με μεροληπτικό μάτι: —Γιατί κοιτάτε στη γη; Τι μπορεί να ψάχνετε στη γη, από τότε που ο μόνος δικός της και δικός σας θησαυρός, βρέθηκε στη Βηθλεέμ, απλώθηκε σε ολόκληρη την Ιουδαία και την Σαμάρεια, πέρασε από τα χέρια διεστραμμένων ανθρώπων στη Γεσθημανή, την Ιερουσαλήμ και τον Γολγοθά, κρύφτηκε κάτω από μια πέτρα στον κήπο τού Ιωσήφ τού από Αριμαθαίας, και τώρα επιτέλους επάρθη και μετετέθη στο θησαυροφυλάκιο του ουρανού; Σας είπαν, και έτσι πρέπει να είναι, ότι «*όπου γαρ εστιν ο θησαυρός υμών, εκεί εσται και η καρδία υμών*» (Ματθ. 6, 21). Έτσι **εάν ο θησαυρός σας είναι στον ουρανό, τότε και η καρδιά σας πρέπει να είναι εκεί. Και προς τα εκεί πρέπει να κατευθύνονται τα βλέμματά σας, οι σκέψεις και οι επιθυμίες σας**.
Οι «*δύο άνδρες εν εσθήτι λευκή*», οι οποίοι αμέσως μετά την ανάληψη του Κυρίου εμφανίστηκαν στους Αποστόλους και τους ρώτησαν γιατί στέκονταν κοιτάζοντας στον ουρανό, ήταν οι ίδιοι αναμφίβολα **κάτοικοι του ουρανού**. Επομένως δεν θα πρέπει να υποθέσουμε ότι αυτό τους δυσαρεστούσε ή ότι επιθυμούσαν να κατευθύνουν το βλέμμα εκείνων των ανθρώπων τής Γαλιλαίας αλλού. Όχι. Όταν είπαν: «*Τι εστήκατε εμβλέποντες εις τον ουρανόν;*» επιθυμούσαν μόνο να βάλουν ένα τέλος στην αδρανή κατάπληξη των Αποστόλων. Έχοντάς τους αφυπνίσει από την κατάπληξή τους, τους φέρνουν σε περισυλλογή και τους διδάσκουν, καθώς και σε μας, με τι λογής σκέψεις πρέπει να κοιτάζουμε προς τον ουρανό, ακολουθώντας τον Κύριό μας Ιησού, ο Οποίος ανήλθε εκεί. «*Ούτος ο Ιησούς*», πρόσθεσαν, «*ο αναληφθείς αφ’ υμών εις τον ουρανόν, ούτος ελεύσεται ον τρόπον εθεάσασθε αυτόν πορευόμενον εις τον ουρανόν*» (Πράξεις 1, 11). Αν και ο Κύριός μας είχε φανερωθεί

πολλές φορές μετά την Ανάστασή Του στους Αποστόλους, και γινόταν πάλι άφαντος, κι έτσι τους είχε συνηθίσει ως ένα βαθμό σε αυτές τις θαυμαστές φανερώσεις Του, ωστόσο, όταν χωρίστηκε από αυτούς στο όρος το καλούμενου Ελαιώνος, δεν αποσύρθηκε απλώς από αυτούς, ούτε έγινε άφαντος, αλλά **ανελθών ορατός** πάνω από τα σύννεφα έγινε αόρατος μόνο εξ αιτίας τής ανύψωσής Του σε άπειρο ύψος από αυτούς. Δεν υπάρχει λοιπόν αμφιβολία ότι **αυτός ο νέος τρόπος αποσύρσεως φάνηκε μοναδικός στους Αποστόλους, και εξαιρετικά σημαντικός**, ακόμη και μετά την προηγούμενή τους εμπειρία των θαυμάτων.

Παρατήρησαν τότε την ακριβή εκπλήρωση των λόγων Του, που η Μαρία Μαγδαληνή τούς είχε διηγηθεί: «*αναβαίνω προς τον Πατέρα μου και Πατέρα υμών, και Θεόν μου και Θεόν υμών*» (Ιωάν. 20, 17). Δεν μπορούσαν παρά να συμπεράνουν ότι εκείνες οι χαρούμενες επισκέψεις Του, εκείνες οι διδακτικές συζητήσεις μαζί Του, εκείνη η απτή επικοινωνία ανάμεσα σε αυτούς και στην θεία Του ανθρωπινότητα στη διάρκεια των σαράντα ημερών, **τελείωσαν εκείνη τη στιγμή**. Όταν ούτε χέρι ούτε φωνή μπορούσε πλέον να Τον κρατήσουν, «*ως ατενίζοντες ήσαν εις τον ουρανόν πορευομένου αυτού*». **Καταλαβαίνουμε το μέγεθος της απωλείας που πρέπει να ένιωσαν οι Απόστολοι μετά την ανάληψη στον ουρανό τού Ιησού**, ο Οποίος ήταν το παν γι' αυτούς επί της γης. Και είναι αυτή ταύτη η απώλεια για την οποία **οι ουράνιες δυνάμεις σπεύδουν να τους παρηγορήσουν**, όταν τους λένε ότι «*ούτος ο Ιησούς, ο αναληφθείς αφ' υμών εις τον ουρανόν, ούτως ελεύσεται*».

Χριστιανοί, εάν γνωρίσατε καθόλου τον Κύριο Ιησού, εάν «*γεύσασθε και ίδετε ότι χρηστός ο Κύριος*» (Ψαλμ 33, 9), ασφαλώς πρέπει λίγο-πολύ να έχετε καταλάβει **πόσο άδειος είναι ο κόσμος χωρίς Αυτόν, και να νιώθετε πόσο άδεια είναι η καρδιά σας όταν είναι απών Εκείνος**. Κι έτσι πρέπει να είναι. Διότι **όλα τα εν τω κόσμω δεν είναι παρά «*ματαιότης ματαιοτήτων*»** (Εκκλησιαστής 1, 2), και **η ματαιότητα δεν μπορεί να ικανοποιήσει την καρδιά, την δημιουργημένη για την αλήθεια από την ίδια την Αλήθεια** · «*ότι παν το εν τω κόσμω σαρκική επιθυμία εστί*», ενός αντικειμένου, η έλξη σαρκικής επιθυμίας, υπό διάφορες μορφές. Και καθώς «*ο κόσμος παράγεται και η επιθυμία αυτού*» (Ιωάν. Α' 2, 16-17), ή με άλλα λόγια, τα πράγματα που συνεγείρουν την σαρκική επιθυμία εξαφανίζονται, έτσι όσο μεγάλος κι αν είναι ο κόσμος, όση ποικιλία κι αν έχουν τα ωραία του πράγματα, όσο άφθονες κι αν είναι οι πηγές των απολαύσεών του, **δεν μπορούν να γεμίσουν το μικρό σκεύος τής ανθρώπινης καρδιάς, η οποία όντας αθάνατη, μπορεί να ικανοποιηθεί μόνο με αθάνατη ζωή**. Εάν, έχοντας αίσθηση αυτού του κενού των κτισμάτων, σου φαίνεται πως ο Κύριος, ο Οποίος είναι η αλήθεια σου, η ζωή, η επιθυμία σου και η εκπλήρωση όλων των επιθυμιών σου, αποσύρθηκε από σένα, έκρυψε το πρόσωπό Του και σε άφησε όχι μόνο χωρίς ανάπαυση, αλλά και σε δοκιμασία, όχι απλώς μονάχο, αλλά καταμεσής των εχθρών τής σωτηρίας σου, αν το ανήσυχο βλέμμα σου δεν μπορεί να διαπεράσει τα σύννεφα που καλύπτουν τον ουρανό, και οι ανεξιχνίαστοι οδοί τού Υψίστου δεν σου

προσφέρουν παρά αβεβαιότητα, τότε **λάβε από τις ουράνιες δυνάμεις τον λόγο τον πλήρη δυνάμεως**, που μπορεί να πληρώσει το κενό τής καρδιάς σου, να φωτίσει τη θλίψη σου, να βάλει τέλος στη μοναξιά, να φωτίσει το σκοτάδι, να άρει κάθε αβεβαιότητα και να αφυπνίσει το πνεύμα σου με ελπίδα που δεν είναι απατηλή ή φθαρτή. **Αυτός ο ίδιος Ιησούς**, «*όστις διέστη από σου εις τον ουρανόν*», **θα έρθει**.

Και γι' αυτήν την ίδια παραμυθητική και λυτρωτική μαρτυρία τής μέλλουσας Ελεύσεως του Κυρίου, οι ουράνιοι αγγελιαφόροι **προσθέτουν κάποιες πληροφορίες, ως προς τον τρόπο με τον οποίο θα πραγματοποιηθεί αυτή η Έλευση**. Μας λένε, ότι ο ερχομός τού Κυρίου θα γίνει **με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο ανεχώρησε**, ή μάλλον ανελήφθη, «*ούτως ελεύσεται ον τρόπον εθεάσασθε αυτόν πορευόμενον εις τον ουρανόν*». Ασφαλώς οι ουράνιοι αγγελιαφόροι δεν μιλούν άσκοπα, όπως κάνουμε εμείς τα γήινα όντα μερικές φορές, αλλά με απλά λόγια παραδίδουν ένα μεγάλο δίδαγμα σε εκείνους που είναι προσεκτικοί.**Ας προσέξουμε κι εμείς**.

«*Ούτως ελεύσεται ον τρόπον εθεάσασθε αυτόν πορευόμενον εις τον ουρανόν*». Θεωρώντας τα γεγονότα τής αναλήψεως του Χριστού στον ουρανό, μπορούμε**πρώτα να παρατηρήσουμε την ευλογία που έδωσε τότε στους Αποστόλους**· «*και εγένετο*», λέει ο Ευαγγελιστής Λουκάς, «*εν τω ευλογείν αυτόν αυτούς διέστη απ' αυτών και ανεφέρετο εις τον ουρανόν*» (24, 51). Το γεγονός αυτό της αναλήψεώς Του στον ουρανό, και του αποχωρισμού από τους εκλεκτούς Του, ο ίδιος ο Κύριος θα το ανακαλέσει στη μνήμη των Μαθητών Του όταν «*έλθη εν δόξη*», και συναντώντας τους πάλι θα τους προσκαλέσει σε ενεργό συμμετοχή στη βασιλεία Του, καθώς «*τότε ερεί ο βασιλεύς τοις εκ δεξιών αυτού, δεύτε οι ευλογημένοι τού Πατρός μου*» (Ματθ. 25, 31.34).

Πόσο ατέλειωτη η ροή τής χάριτος του Χριστού που αποκαλύπτεται έτσι σ' εμάς, χριστιανοί! Ο Κύριος αρχίζει με μια ευλογία, και πριν ολοκληρωθεί, ανέρχεται στον ουρανό· «*εν τω ευλογείν αυτόν αυτούς διέστη απ' αυτών και ανεφέρετο εις τον ουρανόν*». Έτσι, ακόμη **και μετά την ανάληψή Του, συνεχίζει αοράτως να μεταδίδει την ευλογία Του. Ρέει και κατέρχεται ασταμάτητα στους Αποστόλους. Μέσω αυτών διαχέεται σε αυτούς που εκείνοι ευλογούν εις το Όνομα του Ιησού Χριστού. Εκείνοι που έλαβαν την ευλογία τού Χριστού μέσω των Αποστόλων, την δίδουν σε άλλους. Κι έτσι όλοι όσοι ανήκουν στην Αγία Καθολική και Αποστολική Εκκλησία γίνονται μέτοχοι της μιας ευλογίας τού Χριστού και του Πατέρα Του**, «*του ευλογήσαντος ημάς εν πάση ευλογία πνευματική εν τοις επουρανίοις εν Χριστώ*» (Εφ. 1, 3). «*Ως δρόσος Αερμών η καταβαίνουσα επί τα όρη Σιών*» (Ψαλμ. 132, 3), έτσι και **η ευλογία τής ειρήνης κατέρχεται σε κάθε ψυχή που σηκώνεται πάνω από τα πάθη και τις ηδονές, πάνω από την ματαιότητα και τις μέριμνες του κόσμου. Σαν μια**

ανεξίτηλη σφραγίδα, σφραγίζει αυτούς που ανήκουν στο Χριστό, με τέτοιο τρόπο που στο τέλος του κόσμου θα τους καλέσει με αυτό το ίδιο σημείο από το μέσον όλης της ανθρωπότητος, λέγοντας: «*Δεύτε, οι ευλογημένοι!*»

Και τώρα, αδελφοί μου, **ας εξετάσουμε, πόσο απαραίτητο είναι για μας να προσπαθήσουμε να κερδίσουμε και να διατηρήσουμε την ευλογία αυτή του Αναληφθέντος Κυρίου, που κατέρχεται σε μας μέσω των Αποστόλων και της Αποστολικής Εκκλησίας**. **Εάν την λάβαμε και την διατηρήσαμε, θα κληθούμε, στην Δευτέρα Παρουσία τού Ιησού Χριστού, μαζί με τους Αποστόλους και τους αγίους, να συμμετάσχουμε στη Βασιλεία Του** : «*Δεύτε, οι ευλογημένοι!*» Αν όμως, όταν καλέσει τους «*ευλογημένους τού Πατρός Του*», δεν βρεθεί η ευλογία αυτή σε μας, ή βρεθούμε να έχουμε μόνο την **ψεύτικη ευλογία των ανθρώπων** που δεν έχουν οι ίδιοι κληρονομήσει την ευλογία τού Ουρανίου Πατρός **διά της χάριτος εν τοις μυστηρίοις**, τότε τι θα απογίνουμε; Σας λέγω λοιπόν, **ας εξετάσουμε και ας σκεφτούμε σοβαρά πάνω σε αυτό όσον καιρό ακόμα μπορούμε**.

Ένα άλλο γεγονός που πρέπει να επισημανθεί στην Ανάληψη του Κυρίου, όταν φανταζόμαστε εν εαυτοίς τον προσδοκώμενο ερχομό Του, είναι ότι **ο Κύριος ανελήφθη παρουσία των Αποστόλων, ορατώς και επισήμως** . «*Και βλεπόντων αυτών επήρθη, και νεφέλη υπέλαβεν αυτόν από των οφθαλμών αυτών*» (Πράξεις 1, 9). **Τι είδους νεφέλη;** Μια νεφέλη φωτός και δόξης, σαν εκείνη που κάποτε επισκίασε τη σκηνή τού Μωυσή και τον ναό τού Σολομώντος. Εκεί είδαν τη δόξα, αλλά όχι τον Κύριο της δόξης. Κατόπιν Τον είδαν πάλι, όμως όχι εν τη δόξη Του. Κι έτσι δεν Τον αναγνώρισαν, μήτε Τον δόξασαν. Όμως εδώ,**μήτε η δόξα έκρυψε τον Δεδοξασμένο μήτε ο Δεδοξασμένος έκρυψε την δόξα Του. Οι Απόστολοι είδαν τη δόξα τού αναληφθέντος Κυρίου.** Την είδε και την άκουσε και ο Προφήτης, όταν αναφώνησε πανηγυρικά: «*Ανέβη ο Θεός εν αλαλαγμώ, Κύριως εν φωνή σάλπιγγος*» (Ψαλμ. 46, 5). Έτσι όταν οι ουράνιοι κήρυκες ανήγγειλαν σε μας ότι Εκείνος θα έλθει με τον ίδιο τρόπο που τον είδαμε να ανέρχεται στον ουρανό, μας έδωσαν με τούτο τον τρόπο να καταλάβουμε ότι **θα έλθει ορατώς και πανηγυρικώς**. Αυτό προείπε ο Κύριος και για τον εαυτό Του, «*ότι ο Υιός τού ανθρώπου θα έλθη εν τη δόξη αυτού και πάντες οι άγιοι άγγελοι μετ' αυτού*» (Ματθ. 25, 31). Έτσι επίσης και οι Απόστολοι εξηγούν ότι «*αυτός ο Κύριος εν κελεύσματι, εν φωνή αρχαγγέλου και εν σάλπιγγι Θεού καταβήσεται απ' ουρανού*» (Θεσ. Α' 4, 16).

Όμως για ποιο λόγο, μπορεί να σκεφτούν μερικοί, χρειάζεται να επισημάνουμε αυτές τις λεπτομέρειες, που κατά τα φαινόμενα προορίζονται να διεγείρουν περισσότερο την περιέργεια, παρά να προσφέρουν κάποια διδαχή; Διότι εδόθη η προφητεία, ότι μπορούμε να γνωρίσουμε και να δεχτούμε με την πίστη, ένα γεγονός που ορίστηκε από το Θεό. Και

ποιος δεν θα αναγνωρίσει την ένδοξο Έλευση του Χριστού, ακόμη κι αν δεν γνώρισε προηγουμένως τις λεπτομέρειες για την Έλευσή Του; Μην βιάζεστε, αγαπητοί μου, να συμπεράνετε ότι αυτές οι λεπτομέρειες δεν είναι απαραίτητες. Όχι! **Οι Απόστολοι, οι Άγγελοι, ο ίδιος ο Κύριος, δεν μας λένε τίποτα για χάρη μόνο της περιέργειας, αλλά κάθε λέξη είναι προς διδαχή** . Ότι η Δευτέρα Παρουσία τού Κυρίου θα είναι ορατή και επίσημη, μας το έχουν πει, επειδή**θα υπάρξουν κι εκείνοι που θα μας πουν το αντίθετο**, όταν ένα πνεύμα απάτης θα αποσταλεί στους ανάξιους, άπιστους και διεφθαρμένους χριστιανούς. «*Θα έλθη η ώρα*», ή ο καιρός της δοκιμασίας (ίσως «είναι τώρα») «*ότε θέλουν υμίν είπη. Ιδού ώδε ο Χριστός ή ώδε! Ιδού εν τη ερήμω εστί! Ιδού εν τοις ταμείοις!*» (Ματθ. 24, 23-26). Ιδού, είναι μαζί μας, λένε οι αιρετικοί, που έχοντας αφήσει την πόλη τού Θεού, την πνευματική Ιερουσαλήμ, την Αποστολική Εκκλησία, δεν φεύγουν στην πραγματική μοναξιά και στη σιωπή, αλλά σε μια πνευματική και σωματική έρημο, όπου δεν υπάρχει ούτε υγιές δόγμα, ούτε η αγιότης τού μυστηρίου, ούτε καλές αρχές ιδιωτικής και κοινωνικής ζωής. Ιδού, Εκείνος είναι μαζί μας, λένε αυτοί που τρέφουν μυστικά την αίρεση, δείχνοντας τις κρυφές δυνάμεις τους, ωσάν ο ήλιος να μην μπορούσε να δώσει τη λάμψη του παρά μόνο κάτω από γη, ή σαν να μην ήταν ο Κύριος εκείνος ο Οποίος είπε και ενέτειλε: «*Ο λέγω υμίν εν τη σκοτία, είπατε εν τω φωτί. Και ο εις το ους ακούετε, κηρύξατε επί των δωμάτων*» (Ματθ. 10, 27).

Όταν ακούσετε τέτοιες κραυγές και ψιθύρους, θυμηθείτε, χριστιανοί, την αγγελική φωνή και το κήρυγμά της αναφορικά με τον αναληφθέντα Κύριο: «*ούτως ελεύσεται ον τρόπον εθεάσασθε αυτόν πορευόμενον εις τον ουρανόν*», και **ορατώς και πανηγυρικώς**. Και γι' αυτό, «*εάν τις υμίν είπη. Ιδού ώδε ο Χριστός ή ώδε, μη πιστεύσητε*». Ούτε βίαιες κραυγές ούτε ύπουλοι ψίθυροι μοιάζουν με την φωνή τού αρχαγγέλου ή την σάλπιγγα τού Θεού. «*Μην προχωρήσετε*» στα βήματα εκείνων που θα σας φωνάξουν έξω από την πόλη του Κυρίου. Μείνετε στις θέσεις σας, και προφυλάξτε την πίστη σας, μέχρι τον πραγματικό, δοξασμένο και πανηγυρικό ερχομό τού Χριστού.

Το **τρίτο αξιοσημείωτο περιστατικό σε σχέση με την Ανάληψη τού Κυρίου είναι ότι ήταν απρόσμενη και απρόβλεπτη από τους μαθητές Του** . Συνέβη, απ' όσο μπορούμε να ξέρουμε από τις σύντομες διηγήσεις των Ευαγγελίων, κατά τον εξής τρόπο: Έχοντας εμφανιστεί στους μαθητές στην Ιερουσαλήμ, όπως είχε κάνει πολλές φορές πριν, και όταν περπατούσε μαζί τους, συζητούσε, ως συνήθως, για την Βασιλεία τού Θεού, και ιδιαίτερα για την επικείμενη κάθοδο του Αγίου Πνεύματος: «*Εξήγαγε δε αυτούς έξω της Ιερουσαλήμ, έως εις Βηθανίαν, και επάρας τας χείρας αυτού ευλόγησεν αυτούς. Και εγένετο εν τω ευλογείν αυτόν αυτούς διέστη απ' αυτών και ανεφέρετο εις τον ουρανόν*» (Λουκ. 24, 50-51). **Όχι μόνον δεν τους πληροφόρησε με την θέλησή Του γι' αυτό το μεγάλο γεγονός, μα και όταν Του ρώτησαν για τον χρόνο των μεγάλων γεγονότων τής Βασιλείας Του, αρνήθηκε ρητά να τους δώσει την πληροφορία που επιθυμούσαν** «*είπε δε*

προς αυτούς· ουχ υμών εστι γνώναι χρόνους ή καιρούς ους ο Πατήρ έθετο εν τη ιδία εξουσία» (Πράξ. 1, 7). **Η άρνησή Του να γνωστοποιήσει τους χρόνους και τους καιρούς, προφανώς σχετίζεται επίσης με τον χρόνο τής Δευτέρας Παρουσίας τού Χριστού, και συνδέεται ειδικά με αυτήν. Προηγουμένως είχε προειδοποιήσει τους μαθητές Του, πόσο απρόσμενο θα ήταν αυτό το γεγονός, συγκρίνοντάς το με αστραπή, που είναι στη φύση η πιο εντυπωσιακή στιγμή τού αιφνίδιου**: «*Ώσπερ γαρ η αστραπή εξέρχεται από ανατολών και φαίνεται έως δυσμών, ούτως έσται και η παρουσία τού Υιού τού ανθρώπου*» (Ματθ. 24, 27). Και με τον ίδιο τρόπο το εξηγεί και ο Απόστολος: «*Η ημέρα Κυρίου ως κλέπτης εν νυκτί ούτως έρχεται*» (Θεσ. Α' 5, 2).

Από το ίδιο το απροσδόκητον της Δευτέρας Παρουσίας Του, ο ίδιος ο Κύριος διατυπώνει για μας, χριστιανοί, μια σωτήρια προειδοποίηση: «*Γρηγορείτε ουν, ότι ουκ οίδατε ποία ώρα ο Κύριος υμών έρχεται*» (Ματ. 24, 42). Μην οδηγηθείτε μακριά, χριστιανοί, από την περιέργεια, ή την ευπιστία, όταν, σκεφτόμενοι να γνωρίσετε περισσότερα από όσα ο Χριστός εδέησε να παραχωρήσει σε εκείνους να γνωρίσουν, μετράτε τις μέρες τής Βασιλείας Του, καθορίζοντας τον χρόνο τής προσδοκώμενης ελεύσεώς Του: «***ουχ υμών εστι γνώναι τους χρόνους ή τους καιρούς***». **Προσπαθήστε μάλλον να γνωρίσετε τις αμαρτίες σας, να μετρήσετε τις παραβάσεις σας, και να ζητήσετε να τις περιορίσετε με την μετάνοια.** Πάνω απ’ όλα, να προσέχετε, όταν ακούτε τους βλάσφημους, να λένε, όπως προείπε και ο Απόστολος: «*Πού εστίν η επαγγελία τής παρουσίας αυτού; αφ’ ής οι πατέρες εκοιμήθησαν, πάντα ούτω διαμένει απ’ αρχής κτίσεως*» (Πέτρου Β' 3, 4). Προσέξετε, μήπως τα σκοτεινά όνειρα αυτών των τέκνων τού κόσμου, που κλείνουν τα μάτια τους στο φως τού μέλλοντος κόσμου, σκοτεινιάσουν τις καρδιές σας, τυφλώσουν τους οφθαλμούς σας, ή βυθίσουν στον ύπνο το πνεύμα σας, μέχρι να έρθει η πολυπόθητη και φοβερή ώρα, «*ότε η ημέρα Κυρίου ήξει ως κλέπτης εν νυκτί*» (Πέτρου Β' 3, 10).

«*Διό, αγαπητοί, ταύτα προσδοκώντες, σπουδάσατε άσπιλοι και αμώμητοι αυτώ ευρεθήναι εν ειρήνη*» (Πέτρου Β' 3, 14). Αμήν.

(Πηγή: "Η θεολογία τής καρδιάς", Άγιος Φιλάρετος Μόσχας, Εκδόσεις "Ίνδικτος")